

ДОСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ З ПОДАТКОВИМИ ОРГАНАМИ ТА ПОДАТКОВІ АПЕЛЯЦІЇ

студентка Кладієнко І.В

Надмірне регулювання податкових відносин, широкі права і недосконалість механізмів відповідальності податкових (контролюючих) органів в Україні створюють несприятливі умови для ділової активності. Зарегульованість економічних і соціальних відносин, невиправдано широкі повноваження правоохоронних і контролюючих органів сприяють зловживанню ними, що веде до поширення корупції. Розростанню тіньової економіки, зниження інвестиційної привабливості України.

Процедура адміністративного апеляційного оскарження рішень органів державної податкової служби є важливим і необхідним чинником, який впливає на податкові відносини. Побудова ефективної, дієздатної та справедливої системи апеляцій здатна значно покращити ці відносини, надати їм дійсно гармонійного характеру.

Органи державної податкової служби України, які забезпечують здійснення апеляційної процедури, розвивалися разом з українським суспільством. На сьогодні є підстави зазначити, що Україна має достатньо ефективну систему органів, що контролюють виконання податкового законодавства і забезпечують формування фінансового ресурсу держави за рахунок надходжень податків і зборів.

На нинішньому етапі розвитку системи оподаткування в Україні і, зокрема системи та процедур апеляції, платник податків набув повноправного статусу суб'єкта податкових відносин. Засоби, які отримує платник податків через апеляцію, надають цим відносинам дійсно рівноправного двостороннього характеру.

У межах апеляційної процедури контрольні вповноваження органів державної податкової служби врівноважуються правом платника податку оскаржити рішення та дії органів податкової служби.

Апеляція стала інструментом, використання якого наповнює реальним змістом ідею співпраці (взаємодії) податкових органів та платників податків.

Сьогодні все частіше мова йде, що платники податків і податківці – партнери. І дійсно, платник податків, який звертається з апеляційною скаргою до податкових органів за захистом своїх прав (фактично – по допомогу) – одночасно допомагає покращити роботу органів державної податкової служби.

Зазвичай, у скарзі платник податків надає інформацію про невірне, а значить, і про неефективне застосування працівниками органів державної

податкової служби податкового законодавства. Також факти, що викладаються в скаргах можуть свідчити про нерегульованість певних питань у податкових відносинах, наявність суперечностей у нормах тощо.

Механізми, закладені в системі адміністративної апеляційної процедури, сприяють виявленню проблемних місць у роботі податківців. Це допомагає своєчасно звернути на них увагу та швидко відреагувати. За допомогою платників податків створюються умови для значного покращення право застосовної та нормотворчої діяльності у сфері оподаткування.

Такий підхід до роботи з платниками податків більш привабливий, суспільно корисний та ефективніший ніж той, коли платник податків та орган державної податкової служби не знаходять порозуміння у податкових спорах та виступають сторонами (конкуруючи за право щодо істини) у змагальному судовому процесі.

Безумовно, право платника податку на судове оскарження рішень та дій органів державної влади, у тому числі органів державної податкової служби, є важливою, невід'ємною часткою конституційних прав громадян. Необхідність забезпечення реалізації цього права у демократичній країні не підлягає сумніву.

Однак система оподаткування не буде ефективно функціонувати в державі, де домінує недовіра до податкових органів, де податкові спори вирішуються переважно у судах. У такому випадку платник податків не буде сумлінно та добровільно виконувати свої обов'язки, а держава не зможе ефективно виконувати свої соціальні функції.

Саме за добровільної сплати податків як невід'ємного атрибута відносин, де панує довіра до органів державної податкової служби, ефективного вирішуються завдання щодо наповнення державного бюджету та відповідно фінансування важливих соціальних програм держави.

Покращення рівня взаємодії платників податків і працівників органів державної податкової служби залежить від їх знання та вміння застосовувати свої повноваження, а також від виконання своїх обов'язків. Багато непорозумінь та помилок, що трапляються під час апеляційної практики, спричинено недостатнім рівнем інформаційно-методичного забезпечення.

Державна податкова адміністрація України вважає досягнення поставленої мети надважливим, оскільки впевнена – тільки за якісної та ефективної роботи системи апеляцій можливе радикальне покращення функціонування в цілому системи оподаткування в Україні, збільшення рівня довіри до податкової служби та добровільної сплати податків. Отже, дасть змогу державним інституціям краще виконувати свої основні функції, спрямовані на якнайповніше задоволення потреб громадян.

Науковий керівник: доцент Боронос В.Г.